

Spitzen als priemende martelwerktuigen, het lichaam als een letter

CaDance Festival Den Haag met
 ○ Gray Matter; choreografie en dans: Thom Stuart. ○ Under a Cloud; choreografie: Maria Voortman en Roberto de Jonge.
 ○ Quam si dura silex; choreografie en dans: Franco Cattaneo. Gezien: 18/11, Grote en Kleine zaal Korzo Theater, Den Haag. Daar nog te zien: 19/11.

Door INE RIETSTAP

In een festival dat gebaseerd is op het presenteren van hoofdzakelijk nieuw werk van nog niet doorgewinterde choreografen, kunnen mislukkingen zitten. Dat is geen ramp. Zulke risico's moeten genomen worden en soms kunnen mislukkingen zelfs een boeiend en positief element in zich hebben. Het Haagse CaDance Festival heeft zijn eerste gefaalde productie in huis: het overlange, tachtig minuten durende *Under a Cloud* van Maria Voortman en Roberto de Jonge. Opnieuw laat de choreografe haar danseressen vrijwel constant op spitzen rondlopen, niet als instrumenten tot onaardse lichtheid maar als priemende, stampende martelwerktuigen. En evenals in haar vorige productie *Feverish Processions* wordt er een zeer beperkt, strak en mathematisch bewegingsmateriaal gebruikt. De vijf in zwart geklede dames kijken veelvuldig zeer zelfbewust, op het arrogante af, het publiek in, soms hooghartig, soms met een wat meewarig glimlachje. Zij doen ontegenzeggelijk hun best, maar kunnen het opgedragen werk niet aan. Ieder heeft een eigen solo, waarin iets van hun uit te beelden karakter of frustratie naar voren komt. Geprimeerd tot een kwartier had dat wellicht iets boeiends opleverd; nu is het een pretentieuze, eindeloos en zinloos gedoe waarachter een ratjetoe van keiharde muziek geplakt was. De Festival-leiding, die als co-producent optrad, had moeten ingrijpen

toen bleek dat het werk veel langer was uitgevallen dan de bedoeling was.

Interessanter en uitgebalancerder was het samenwerkingsproject *Gray Matter* van componist Gene Carl, videomakers Barendsz & Van Noordt en choreograaf Thom Stuart, die wegens een blessure van de oorspronkelijk ingezette Aryeh Weiner zelf het dansonderdeel vervulde. Uitgangspunt voor *Gray Matter* is het boek *The Man with a shattered World* van de Russische neuroloog Alexander Luria. Hierin wordt de geschiedenis verteld van zijn patiënt, een soldaat wiens hersenen tijdens de oorlog gedeeltelijk door een kogel verwoest werden, waardoor een deel van zijn belevingswereld en zijn waarnemings- en denkvermogen werd uitgeschakeld. Wanhopig poogt hij zich weer letters en woorden eigen te maken, zijn ervaringen te ordenen en een nieuw leven op te bouwen. Gene Carl heeft in 1983 op dit gegeven al een compositie geschreven die door de voormalige groep Hoketus werd uitgevoerd. De samenwerking met de videomakers en de choreograaf heeft nu geleid tot een indringend werk waarin dans, video, muziek en gesproken teksten nauw met elkaar verbonden zijn. Vooral het terugvinden van letters via een lichaamstaal is fascinerend vormgegeven en sterk is ook het fragment waarin de danser op het toneel tracht de man die hij vroeger was en die op de videobeelden zichtbaar wordt, te evenaren. Soms lukt dat, soms helemaal niet.

Als plezierig toetje na deze twee in één voorstelling gezette producties is in de Kleine zaal van Korzo de 25 minuten durende solo *Quam si dura silex* te zien van de Italiaan Franco Cattaneo, die in februari dit jaar in Danslab gepresenteerd werd. Cattaneo heeft een ontwapenende toneelpersoonlijkheid die je meevoert in zijn fantasieën.